

Datum
2020-08-13

Diarienummer
Af-2020/0025 7590

Ert diarienummer
S2020/04508/SF

Socialdepartementet

Arbetsförmedlingens remissyttrande: En sjukförsäkring anpassad efter individen, SOU 2020:26

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslagen som utredningen föreslår. Arbetsförmedlingen gör bedömningen att de tre förslagen inte har någon negativ påverkan på Arbetsförmedlingens uppdrag. Förslagen i utredningen kan komma till nytta för den anställde, arbetsgivare och för samhället.

Uppdraget till utredarna var att utreda behovet av anpassningar i försäkringsskyddet för behovsanställda samt se om nuvarande regelverk ger utrymme för att den försäkrades arbetsförmåga ska kunna tas till vara fullt ut.

Utgångspunkt för yttrandet

Arbetsförmedlingen konstaterar att Arbetsförmedlingens verksamhet berörs ringa av förslagen i utredningen. Nedan följer Arbetsförmedlingens noteringar enligt utredningens förslag av försäkringsskyddet för personer med timanställningar och andra tidsbegränsade anställningar (behovsanställda) samt förslag rörande arbetstidens förläggning vid partiell sjukskrivning.

Arbetsförmedlingens kommentarer enligt utredningens förslag

Utredningen bedömer att förslagen har mindre konsekvenser för Arbetsförmedlingens del, vilket också är Arbetsförmedlingens bedömning. En förväntad ökning av antalet deltidssjukskrivningar bedöms öka förutsättningarna för rehabilitering tillbaka till individens anställning. Detta kan påverka behovet av arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser från Arbetsförmedlingen eftersom den försäkrade får utökade möjligheter till anpassning och rehabilitering på arbetsplatsen, och därmed möjligheter att kvarstå i anställningen.

Datum
2020-08-13Diarienummer
Af-2020/0025 7590

Utredningen har delat in remissen i två delar och lämnar tre förslag, där det första förslaget ingår i del 1 och förslag två och tre i del 2.

7.1 Arbetsförmågan bedömd mot behovsanställningen

Det första förslaget är att stärka försäkringsskyddet för individer som är behovsanställda där det kan antas att personen skulle ha arbetat om hen inte varit sjuk. Individens arbetsförmåga ska bedömas mot sin aktuella anställning i maximalt 90 dagar och inte som idag att dessa individer bedöms som arbetssökande och arbetsförmågan prövas mot normalt förekommande arbete från dag 1. Sjukpenningen för behovsanställda som antas skulle arbetat ska inte heller begränsas till belopp om 543 kr per dag som gäller för den som är arbetslös. Arbetsförmedlingen ser förslaget om ett stärkt försäkringsskydd som positivt eftersom dagens regelverk missgynnar gruppen behovsanställda som blir sjuka. Utredningen lyfter också förslaget kan komma att bidra till en ökad ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män eftersom många yrkesgrupper med en hög andel kvinnor också har en hög andel behovsanställda, vilket Arbetsförmedlingen ser som positivt. Utredningen lyfter att nuvarande regelverk utgår ifrån tillsvidare anställningar och att arbetsmarknaden förändrats till att andelen behovsanställningar har ökat. Arbetsförmedlingen ser att bättre försäkringsskydd för behovsanställda kan påverka personers inställning till sådan typ av anställning positivt och kan därmed underlätta arbetsgivarens rekrytering av denna anställningsform.

12.1 Förändringar vid partiell sjukpenning

Det andra förslaget är förändringar vid partiell sjukskrivning, som innebär att arbetstiden inte måste förläggas med samma minskning av tid varje dag om det inte försämrar förutsättningarna för återgång i arbetet. Arbetsförmedlingen anser att det förslaget kan ge en snabbare återgång och en ökad förutsägbarhet gällande rätten till sjukpenning. Att arbetstiden kan läggas utifrån ett individuellt behov och utifrån arbetsgivarens verksamhet borde gynna möjligheten att ta tillvara arbetsförmågan samt underlätta återgången. Ett flexiblare regelverk ser Arbetsförmedlingen som positivt för arbetsgivarens möjlighet att fullfölja sitt rehabiliteringsansvar vilket kan leda till ökade möjligheter för att anpassa efter den anställdes behov och därmed ökade möjlighet att behålla sin anställning.

12.2 Förändringar i att ta tillvara kvarvarande arbetsförmåga

Det tredje och sista förslaget handlar om möjligheten för en individ att hen ska kunna arbeta enstaka dagar med hel sjukskrivning utan att arbetsförmågebedömningen påverkas men att sjukpenning inte utbetalas för arbetstiden. Arbetsförmedlingen bejakar utredningens förslag gällande vikten av att individer med svårbedömda sjukdomar kan behålla kopplingen till arbetsplatsen.

Datum
2020-08-13

Diarienummer
Af-2020/0025 7590

Utredningen lyfter att förslagen kräver att samarbetet förbättras, framförallt mellan vården, Försäkringskassan och arbetsgivaren, för att underlätta återgång och tillvarata individens arbetsförmåga. Detta ser Arbetsförmedlingen som positivt för samhället, arbetsmarknaden och individen.

Övrigt

Utredarna har valt att behålla de fyra nivåerna i sjukpenningen, en fjärdedel, en halv, tre fjärdedelar och hel sjukpenning. Motiveringen är att det skulle krävas omfattande utredningar och konsekvensberäkningar och detta har inte varit möjligt inom ramen för utredningen.

Arbetsförmedlingen anser dock att steglösa nivåer skulle ytterligare bidra till ökade möjligheter att ta tillvara individens arbetsförmåga vid en återgång till arbetet. För många är det en betydande utökning av arbetstid att gå från att arbeta exempelvis 10 h/veckan till 20 h/veckan vid partiell sjukskrivning. En steglös sjukpenning skulle underlätta då Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samverkar när individer ska bedömas om hen kan lämna sjukförsäkringen och återgå/tillträda till arbetsmarknaden. Försäkringskassans regelverk skulle därmed harmonisera med Arbetsförmedlingens regelverk som utgår från individens behov av anpassning och inte styrs av några nivåer.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
Generaldirektör

Carolin Lillieh

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av Carolin Lillieh.

I den slutliga handläggningen av ärendet har biträdande direktören för verksamhetsområde Arbetssökande, Maria Kindahl, deltagit. För enheten Förbättra förutsättningarna har sektionschef Johanna Ellung deltagit.